

Miljø- og Fødevarerudvalget
Formand René Christensen

Sorø d. 15. marts 2022

Anmodning om foretræde vedr. etablering af minivådområder i praksis

Landbrugspolitisk Forum¹, Region Øst, skal hermed anmode Miljø- og Fødevarerudvalget om foretræde vedrørende de barrierer foreningerne oplever i forbindelse med etablering af minivådområder i praksis.

Baggrund

Som en del af Aftale om grøn omstilling af dansk landbrug af 4. oktober 2021 mellem regeringen (Socialdemokratiet), Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance og Kristendemokraterne skal der iværksættes kvælstofreducerende tiltag svarende til en reduktion af udledningen til kystvande på ca. 10.800 tons.

Med aftalen blev det besluttet, at kvælstofindsatsen skal baseres på frivillighed. Med aftalen muliggøres, at kvælstofindsatsbehovet realiseres med kollektive virkemidler, så det ikke bliver nødvendigt at øge reguleringen.

Kollektive virkemidler består af frivillige ordninger for vådområder, minivådområder, lavbundsprojekter og privat skovrejsning, der skal tilvejebringe en kvælstofreduktion på mindst 1.500 tons kvælstof. Derudover vil der være mulighed for at konvertere en del af den målrettede regulering på 3.000 tons kvælstof til kollektive virkemidler.

Landbrugsforeningerne bag Landbrugspolitisk Forum ser helst, at kvælstofreducerende tiltag sker udenfor dyrkningsfladen, og derved bakker foreningerne op om kollektive virkemidler. Landbrugspolitisk Forum ser et stort potentiale i etableringen af især minivådområder.

Minivådområder er i dag et anerkendt virkemiddel, der reducerer udledningen af kvælstof og fosfor fra drænede arealer og derfor et velegnet virkemiddel i Østdanmark. Siden minivådområder blev godkendt som tilskudsberettigede virkemiddel med Fødevarer- og Landbrugspakken i 2016 har landbruget opnået gode erfaringer med etableringen af minivådområder.

¹ Medlemmerne bag Landbrugspolitisk Forum, Region Øst er Landboforeningen Gefion, Dansk Landbrug Sydhav Søerne, Østdansk Landboforening, Landøkonomisk Selskab, Odsherred Landboforening, Nordsjællands Landboforening og Sjællandske Familielandbrug.

Erfaringer med etablering af minivådområder på Sjælland

Gennem Oplandskonsulenterne har landbruget på sjælland opnået gode erfaringer med etableringer af minivådområder, og ikke mindst hvilke barrierer der opstår i forbindelse med etablering af minivådområder.

I forbindelse med foretrædet vil Landbrugspolitisk Forum gerne orientere udvalget om hvilke barrierer der begrænser udbredelsen af mange flere minivådområder.

Eksempler på barrierer:

1. Flere eksisterende lovgivninger spænder ben for at vi kan komme i mål med flere minivådområder f.eks. beskyttelseslinjer, udpegninger, natur osv.
2. Den konkrete ansøgende landmand står på mål for fællesskabet -uden mulighed for fejlretninger i projektet, som i andre "byggesager"
3. Potentielt kan en kvælstofindsats på 4.500 tons ske gennem kollektive virkemidler – det er en kæmpe opgave med etablering af ca. 8.000 minivådområder á en ½ ha på landsplan. Med den nuværende fremdrift i etableringen af minivådområder vil det kræve 100 oplandskonsulenter i 6 år for at fange de 4.500 ton – opgaven er kæmpe stor og det kommer ikke til at ske med de nuværende problemer der er med ordningen.

Konklusion og ønske om foretærde for udvalget

Landbrugspolitisk Forum, Region Øst ønsker med foretrædet at sætte politisk fokus på de største af de barrierer vi oplever i forbindelse med etableringen af minivådområder på Sjælland. Hvis partierne bag Aftale om grøn omstilling af dansk landbrug af 4. oktober 2021 ønsker at nå de fremsatte mål for kollektive indsatses, vil det kræve:

- en ændring af den nuværende lovgivning omkring f.eks. etablering af minivådområder
- et meget større politisk fokus for at kunne nå målet ved at reducere kvælstudledningen gennem kollektive indsatses.

Landbrugspolitisk Forum, Region Øst håber at få lejlighed til at uddybe ovenstående ved et foretræde for udvalget.

Med venlig hilsen

Poul Henrik Prah
Formand for Landbrugspolitisk Forum, Region Øst
e-mail: prahl@gefion.dk